

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΑΡΝΑΟΥΤΗΣ

-Χά, όρέ, πλιάκα, σέ λυπάμαι!
-“Ε, δέν πειράζει, Μπέη μου.

-Πρά! “Όχι, όρέ πλιάκα, σέ λυπάμαι! Φτωχιά είσαι όρέ πλιάκα, πρᾶ, μη θάνης χόρτα μπόλικα!..
-Καί τότε, πῶς θά γίνῃ ἡ πῆττα, Μπέη μου;

-Βάλε θούτυρο μπόλικο, μπόλικο όρέ πρᾶ, ἀλλά λάχανα μὴν θάνης ἄλλα!... Φτωχιά είσαι, όρέ πλιάκα, πρᾶ καί σέ λυπάμαι!..

“Ο “Μπέης”, πού λυπότανε τὴν «πλιάκα» (παλαισιό-γρηά), ἦτανε ὁ Τσοούκας-Πλάτσα-Πλιάτσιαι, παλαιός χαμάλης καί ὑπέρτης τοῦ χωριοῦ, καί τώρα πού ἔγινε τὸ μέρος ἀρσανικό, ἀστυνόμος τῆς περιφέρειας.

Καλὸς ἀνθρώπος καί ταπεινὸς ὁ Τσοούκας-Πλάτσα-Πλιάτσιαι, κουβαλοῦσε ἄλλοτε σ’ ὀλόκληρο τὸ “Ἐλμινς νερό ἀπ’ τὴν πηγὴ, σὲς νοικοκύρες πού θέλανε νὰ πλύνουε ἢ ἐβᾶτο τὸ χεϊμῶνα ἀπὸ τὸ λόγο, φορτάματα ἀπάνω σὲς πλατάρεις του, γιὰ ἕνα μεταλλῆκι, ὅταν ἦταν τουρκικό τὸ μέρος, γιὰ τέσσερες δραχμὲς τὴ στράτα καί τὸ φόρτωμα, σάν ἔγινε ἐλληνικό.

Δικούς καί συγγενεὶς δέν εἶχε, ἀνθρώπο δέν εἶχε, θνεῖρα δέν εἶχε, ἰστανικά δέν εἶχε.

Τὸ χεϊμῶνα ἐκοιμότανε στυφούριου τοῦ «γκιορχάνι», γιὰ ἐξοτοκοπιά, καί τὸ καλοκαίρι ἐσπλωνότανε σάν ἀρχοντάς καί κύριος

-Καλή σου μέρα, Μπέη μου!..

νοποῖρη καί τὸση ἀπόλαυσι καί ἀφεντιά, σάν νὰ ἦτανε δικό του ὄλο τὸ χωριό, μ’ ὄλα του τὰ σπῆτια καί τὰ χιτῆματα, τὰ δάση, τὰ ρουμάνια, τοὺς λόγγους, τὰ βουνά!..

Σάν τὸ πρωτόλεγε ὁ κόουκος στὰ θυνά κ’ ἀνθίκανε τὰ δένδρα, ὁ Τσοούκας, ἀφνε διούσις τοὺς τενεκέδες τοῦ χωριοῦ, καί ὄλα τὰ σχοινιά, πού ἔδνεε καί κουβαλοῦσε τὰ ξύλα κ’ ἀνελάμβανε τὸ ὤψηλό του τὸ ἀξίωμα.

Γινότανε ἀγροφύλακας. Κί’ ἐπειδὴ δέν ἦταν ἄλλος ἀεργος σ’ ὄλόκληρο τὸ “Ἐλμινς, καί οἱ χωρικοί ἦσαν ἀνθρώποι ἥσυχοι καί εἰρηνικοί, πού ἀσέβησαν ὁ ἕνας τὴν περιουσία τ’ ἄλλουνοῦ, τὸν ἀναγόρευαν ἀγροφύλακα, γιὰ νὰ πᾶν τὶς γίδες πού παραστράτιζαν ἢ τὶς γελᾶδες, πού λόζεταν ἀπὸ τὴ θσοκή.

Μιά δραχμὴ τὸ «δετικό», δηλαδὴ τὸ ἀγροφύλακα ὁ κόπος, καί τὸ ζῶον παραδινότανε στυφνοκοῦρη τὸ χωριό, χωρὶς ἄλλη ζῆμα, χωρὶς ἄλλη τιμωρία ἢ ἀποζημίωσι ἢ παρεξήγησι καμμιά!

Καί καθὼς δέν ἦταν, εἶπαμε, καί κανένας ἄλλος ἀεργος σ’ ἐκεῖνο τὸ χωριό, ὅστε καί στὰ γειτονικά, κανένας δέν παρουσιάζετο ποτὲ γιὰ νὰ τοῦ πᾶρη τὸ ὑπογρηλῆκι. “Ἐτσι ὁ Τσοούκας-Πλάτσα-Πλιάτσιαι, θὰ ἦτανε ἰσοθῆς «δραγᾶτης» τὸ καλοκαίρι στὸ χωριό καί δυσαναλήπτως κουβαλήτης νεροῦ καί ξύλων τὸ χεϊμῶνα...
-“Ιπουλλά!..

Μὰ ἦρθαν γεγονότα μεγάλα καί τρανά. Πόλεμοι ἀνάψαν ἐσφαινικά, κράτη ἔπεσαν καί αὐτοκρατορίες σαρῶθηκαν.

Ἐφυγε ἀπὸ κεῖ πέρα ἡ Τουρκία καί πῆγε ἡ “Ἑλλάδα. Κί’ ὁ Τσοούκας πρῶτος καί καλύτερος προσκύνῃσε τοὺς “Ἑλληνας.

-Μὴ θέλει ὁ στρατὸς νερό νὰ τοῦ κουβαλήσω; ρώτησε μιά μέρα τὸν προσωρινὸ τὸ φρουράρχο.

-Κί’ ἄλλο νερό θὰ θέλουμε, ἔρε Τσοούκα, τ’ ἀπάντησεν ἐκεῖνος, πού κοινοῦνε νὰ μᾶς πλύνουν ἢ θρογές;

Οἱ “Ἑλληνας τοῦ δώσανε ἀκόμα κ’ ἕνα φερέ...

“Ο Τσοούκας Πλάτσα - Πλιάτσιαι κουβαλοῦσε μὲ τὺς τενεκέδες νεροῦ στὰ σπῆτια τοῦ χωριοῦ

Στὸ φτωχὸ κί’ ἐρημικὸ τὸ “Ἐλμινς, ἀπάνω στὸ βουνό, ἔφθαναν τώρα ἡ ἀπηγήσεις τῶν μεγάλων κρημνισμῶν καί χαλασμῶν πού γινότουσαν στὸν κόσμο.

Ἐθρόνοι, εἶπαμε, καί αὐτοκρατορίες ἔπεσαν, κράτη μεγάλα ἔσθησαν, σχεδὸν κί’ ἄλλα ἀγνώστα καί πρωτάκουστα, θηγκανε στὸν κόσμο. Δυνάμεις ἀποσυντέθησαν, κόσμοι καί κόσμοι ἔγιναν κομμάτια, μεγάλεια σεσθατά καί τρομερά γινῆκαν στάχτη καί τὰ σάρωσεν τοῦ χαλασμοῦ ὁ ἀνεμος, καί μοναχά ἢ «δραγατιά» τοῦ Τσοούκα-Πλάτσα-Πλιάτσιαι, ἔμεινε ἀκλόνητη, ἀπρόσβλητη, ἀδιατάρακτη, μέσα σ’ αὐτὴ τὴν τρικυμία καί τὴ μανία τῶν λαῶν!

Μόνου πού οἱ “Ἑλληνας ἀλλάξανε τὸν τίτλο τοῦ Ἰσοῦκα. Δέν τὸν λέγανε πιά «περδάρη», ἀλλὰ «ἀγροφύλακα», πού τὸν ἔκανε νὰ καμαρώνῃ πού πολὺ καί μάλιστα ὅταν τὸν φώναζαν δυνατά:

-“Ἀγροφύλα εἰ!..

Καί τοῦ δώσανε ἀκόμα καί τσοφέκι, ἕναν σκουριασμένον γκρά, μὲ σχοινὶ ἀντὶ γιὰ ἀναπτήρα πέτσινο, γιὰ νὰ φυλάτῃ τὰ χωράφια πὺ καλά!..

Μὰ πᾶνε καί οἱ “Ἑλληνας, πᾶει κί’ ὁ “Ἐκράς, πᾶει κ’ ἢ σχοινένια ἢ κρεμάστρα, πᾶει καί ὁ ἀγροφύλακας, πᾶει κ’ ὁ «ἀγροφύλας»!

Καί τώρα πού ἦρθαν οἱ Τουρκοαρβανίτες, πᾶει κί’ ὁ «περδάρης», “Ο Τσοούκα-Πλάτσα-Πλιάτσιαι, δέν ἦταν πιά, ὅστε νεροκουβαλήτης, ὅστε «περδάρης», ὅστε ἐβᾶ ἔφερε, ὅστε ἐπάπλωνε ἀφροντίδια καί κυριαρχικά τὶς ποδάρεις του σὲς δραγατιάς ἀπάνω. Ἦτανε τώρα ἀστυνόμος στὸ βασίλειο τῶν “Αρναουτῶνων καί ὑποδιοικητῆς ἐκεῖνης τῆς περιφέρειας τῆς Κολώνιας.

-Σκιπτάρ!

Θεὸ μου, δέν τὸ ἔδινε τώρα εἰκοσι πέντε μάτια, γιὰ νὰ κυντῶν ἑαυτὸ του, ἀπὸ τὸ πρῶτο ὡς τὸ θράβυ κί’ ἀπὸ τὸ θράβυ ὡς τὸ πρῶτο, νὰ τὸν κί.ε.σ.γ. καὶ νὰ μὴν τὸν ἀρτᾶνῃ!

-“Ο Τσοούκα Πλιάτσιαι, εἰμ’ ἐγὼ! Μωρὲ ἐγὼ εἶμαι ὁ Τσοούκα-Πλάτσα-Πλιάτσιαι ! μοιρωόρις.

Τ’ φορεσιά καινούργια, ἡ κουμπιά χρυσᾶ, τὶ σεῖρητια πρᾶσινα καί κόκκινα ἦτανε ἐκεῖνα, τὶ πλουμιστὴ στολή, σάν σικοφόγος, ἀπὸ ἐκεῖνες πού κολλᾶσαν σὲ δλη τὴν ἐπίσημη τὴν “Αρναουταριά οἱ “Ιταλοὶ, γιὰ νὰ τοὺς κοροιδεῖου καί γιὰ νὰ τοὺς ἱκανοποιῖον τὰ παρῶτά τὰ γούστα τῶν καί τὶς χτυπητὲς τῶν προτιμήσεις...

Καί σάν ἔγινε κί’ ὁ Τσοούκας ἀστυνόμος, στὸ νέο τὸ βασίλειο καί τὸν ρώτησε ὁ ὑπουργὸς τῶν “Εσωτερικῶν ὁ Ταϊφῆλ-Παρτάλης-Πλιάτσιαις:

-Ποῦ θέλεις, Τσοούκα, νὰ σὲ τοποθετήσω τώρα;

“Ο Τσοούκας ζήτησε νὰ πᾶη στὸ πάλῃ του τὸ χωριό γιὰ νὰ ἐπιδειχτῇ στυφὸς παλῆος τοῦ χωριανόσι καί γιὰ νὰ καμαρώσῃ πὺ πολὺ σ’ ἐκεῖνους πού τὸν ἔφερον, γιὰτὶ σὲ ἄλλους θὰ ντρεπόταν νὰ φαῖ.

Κί’ ὁ Ταϊφῆλ-Παρτάλης-Πλιάτσιαις τοῦ ἔκανε τὴ χάρι.

Καί μιά πού τοποθετήθηκε ὡς ὑπαστυνόμος ἐκεῖ πέρα, μιά καί δυο πῆγε καί κατάλυσε στῆς Τζάτζα-Λέγκκας τὸ νοικοκυριό.

Γιατὶ σ’ αὐτὸ τὸ σπῆτι, θὰ περνοῦσε πὺ καλά.

Νοικοκυρά κ’ ἢ Λέγκκα μιά φορά. “Απὸ ἀρχοντολόι... Γεμάτο μιά φορά κί’ ἔτανε καιρὸ τὸ σπῆτι τῆς (“Ἡ συνέχεια εἰς τὴν σελ. 319)

“Ἐγινε κί’ ὁ Τσοούκας ἀστυνόμος!

Καί τὸν χεϊμῶνα κουβαλοῦσε ὄλα σὲς πλατάρεις του...

Ο ΑΡΝΑΟΥΤΗΣ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 280)

Νοικοκυρά και άπλωγέρα. Φτωχός που θα περνούσε, πεινασμένος δεν θα έφευγε από το νοικοκυριό της και κακομοίρης δεν θα έφευγε διαχωμένος κι' άδειανός...

Τά ηξερει αυτά όλα ο Τσούκας, γιατί διπλά και τριδιπλά έπαυσε άλλοτε τὰ μπαχτσάια από τη νοικοκυρά, για κάθε του κουβάλημα, για κάθε του χουσιμέτι.

Μά ηρθαν έπειτα χρόνια φτωχά, χρόνια κακά, χρόνια δυστυχισμένα. Ξέπεσε κ' η Λέγκω, από τότε που πέθανε ο νοικοκύρης της, κάτω μακριά, στην Έλευθερη Έλλάδα... Και τὸ χέρι πάντα άπλωτό και η καρδιά πάντα μεγάλη...

Τά ηξερει αυτά ο Τσούκας. Και στὰ πλούτη και στὴ φτώχεια και στὴ δόξα και στὴ καταδρομή και στὴν άνεχεια και στὸ μπικικέτι, ποτέ δεν θυγήκε με άδειανὸ στομάχι και μ' άδειανὴ τὴν τοσίπη από τὸ σπίτι της.

—Κατάλυμα λοιπόν, στὴ Τζάτζα-Λέγκω, για τὸν κύρ άστύνιομο», διάταξεν ὁ μουχτάρης τοῦ χωριοῦ.

—“Όπου θέλεις, καπιτάνιε!

Μά τί νὰ τοὺς κάνει ὁ Τσούκας—Πλάτατ—Πλιατσας, τοὺς άλλους χωριανούς, που ήσανε φτωχοὶ και κακομοιριασμένοι; Πήγε λοιπὸν στὴ Λέγκω.

—Του, κιὰτ, Τζάτζα! (Καλημέρα, κυρά).

—Καλῶς ήρθες, «Μπέη μου!

Καὶ κάθησε ὁ Μπέης, χωρίς και νὰ τοῦ ποῦνε, άπάνω στὸ ντι-θανί, με τὰ στρωσίδια τὰ καλά, που χρόνια τὸ έκύτταζε και δεν μπορούσε νὰ τὸ πλησιάση. Έβγαλε τὰ παπούτσια του, έχάιδεψε τὰ πόδια του, τὰ γονάτια του, τὰ μουστάκια του κι' άσπρη μιὰ φωνὴ άνακουφιστικὴ, σάν νύφθασε στὸ τέρμα τῶν άνειρών του και τῶν κρυφῶν επιδιώξεών του, που τόσα χρόνια τώρα τὸ νειρεότανε.

—“Α, ὀρὲ πρᾶ-πρᾶ, τζάτζα! (θεία).

—Μιά στιγμούλα, Μπέη μου, νὰ σοῦ τοιμάσω κάτι τι...

—Δὲν πειράζει, Τζάτζα-Λέγκω, ἄς εἶμ' και πεινασμένος. Ἄπο τὰ γθές δεν έσασα, μά δεν πειράζει, μὴ χαλιόσαι!...

Μά τί νὰ τοῦ κάνει ἡ σταγιά, που τίποτε δεν εἶχε;

Τὸ κέλλαρι της, προγθές τὸ άδειασε κι' εφοσύγγισε τὸ άλευροσέντοκό της, ένα άρβανιτικό στρατιωτικὸ άπόσπασμα που πέρασε. Ἄ-γο άλεύρι, μοναχά τῆς έμενε, μέσα σὲ μιὰ σακκούλα.

Νά φτιάση. Τί νὰ φτιάση; Μιά πηττα!

Λάχανα έχουν τὰ χωράφια έξω, δόξα σοι ὁ Θεός! Πηττολάγανα, άγριολάγανα, νὰ φτιάσης δέκα πηττες. Τ' άλεύρι, θά φθάση κι' αὐτό. Δοξασμένο τ' ενομάς του!...

Ἐμάζεψε λοιπὸν τσουκνίδες, θλιττα, λύπαττα, καυκαληδες, κι' άρχισε νὰ τὰ κόψη, φρεσκοπλεγμένα, έτοιμα, μ' ένα πλατὸ μαχαίρι.

—Γράτς, Καὶ γράτς, γράτς!

Ὁ «Μπέης» έβλεπε ὅλη τὴν πρόπαρασκευή. Κατάλαβε ὅτι τοιμοζόταν λαχανόπηττα. Ἄλλὰ ἔνα ροῦ με λῆξι, τι ήθελε ἐκεῖ κοντά; Μὲ λάδι πηττα, πᾶει ποτέ, για τὸν κύρ άστύνιομο; Θέλησε νὰ τῆς τὸ πῆ, μά πάλι θασαγότανε. Ἡ παρατήρησι εφθανεν ἔως τὰ γέλιη του, μά τὴν κατάνησε και πάλι. Ὁ παλαιός ὁ δούλος δεν άφινε τὸν σημερινὸ άρσέντη, τὸν άστύνιομο, νὰ έκδηλωθῆ...

Μά σάν Τουρκαρβανίτης ποιηρός, άποφάσισε νὰ τῆς τὸ πῆ, με τρόπο:

—Χάι, ὀρὲ Τζάτζα, πρᾶ, έχετε τώρα καμιά Σαρακοστή, ε-σεῖς οἱ Χριστιανοί;

—“Όχι, Μπέη μου, νὰ σέ χωρᾶ. Ἄκόμα δεν ήρθαν ἡ Ἄποκρής μας! Ἐφέτος πέφτουμε άργά...

Τὸ τέγνασμα δεν έπιασε.

Ἡ γρηά έξακολουθοῦσε νὰ κόψη άφθονα τ' άγριολάγανα, με τὸ πλατὸ μαχαίρι:

—Γράτς, γράτς, γράτς! γρούτς!

Τὸ ροῦ έρχόταν πὸ κοντὰ στὸ ταψί. Ἄλλὰ ὁ Τσούκας—Πλάτατ—Πλιατσας, δεν τὰ χάνει:

Τί άρναούτης και τί άστύνιομος και τί «μπέης» και τί «καπε-τάνιος» ήτανε;

—“Α, ὀρὲ πλιάκα, εἶσαι φτωχιά, ὀρέ!.. Μὴν θάνης λάχανα πολλὰ και σὲ λυποῦμαι, πρᾶ!... Στάσου, πιά, ὀρέ!

—Μά τί νὰ θάλω, καπετάνιε μου;

—Μὴ θάνης λάχανα πολλὰ, ὀρέ, και σὲ λυποῦμαι, εἶπα, φου-καριάρα...

—Καὶ πᾶς θά γίνῃ ἡ πηττα, Μπέη μου; Τί νὰ θάλω;

—Βούτυρο, θάλε, μπόλικο, ὀρέ!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΠΩΣ ΚΑΤΑΚΤΩΝΤΑΙ Η ΚΑΡΔΙΕΣ!...

(Συνέχεια έκ της σελίδος 313)

μᾶς άπαυκολούσαν ποῖν κοιμηθουσε.

Γι' αὐτὸ λοιπὸν, πολλές φορές, έπνιναμε τὸ πρωί, εμεῖς ἡ γυναικες, με μιὰ σκέψι που κυριαρχεῖ στὸ κεφάλι μας:

—“Μοῦ άρσενε αὐτὸς ὁ θιθρωπος...» λέμε, δίχως νὰ ξέρουμε γιατί. Ἐχει τὰ ήνια αισθηματα, τίς ήλιες ιδέες, τὰ ήνια γούστα που έγω κι' ένῶ...

Κι' έπειτα, ένα άλλο πρωί τέλος, λέμε καταπληκτες:

—“Πᾶς δεν τὸ εἶχα προσέξει μέχρι σήμερα... Περιεργο!...

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ

—Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ

Στὸ τελευταίον (τοῦ μηνός Δεκεμβρίου 1934) δελτίον τοῦ Διεθνούς Γεωργικοῦ Ἰνστιτούτου, δημοσιεύθησαν ἡ ακόλουθες πληροφορίες για τὴν παγκόσμιο (πλήν τῆς Κίνας, Τουρκίας, Περσίας και Ἰράκ) παραγωγή δημητριακῶν κατά τὰ έτη 1934, 1933 και 1932. Ἰδοῦ αὐτές:

Α'. ΣΙΤΟΣ

(Έκατομ. μετρικῶν στατήρων)

	1934	1933	1932
Εὐρώπη	411	476	406
Βόρ. Ἀμερικὴ	213	221	326
Νότ. Ἀμερικὴ	85	94	77
Ἀσία	115	114	107
Ἀφρικὴ	38	33	38
Ἰνδία	39	50	61
Σύνολον	901	988	1015
Ρωσία	;	277	202
Γενικὸν σύνολον	;	1265	1217

ΣΙ ΚΑΛΙΣ

(Έκ. μετρ. στατηρ.)

	1934	1933	1932
Εὐρώπη	217	255	237
Βόρ. Ἀμερικὴ	5	6	12
Νότ. Ἀμερικὴ	5	2,6	3,4
Σύνολον	227	264	252
Ρωσία	;	242	220
Γενικὸν σύνολον	;	506	472

ΚΡΙΘΗ

(Έκ. μετρ. στατ.)

	1934	1933	1932
Εὐρώπη	155	169	169
Βόρ. Ἀμερικὴ	40	48	84
Ἀσία	27	23	24
Ἀφρικὴ	56	55	56
Νότ. Ἀμερικὴ			
καὶ Ἰνδία	14	12	12
Σύνολον	292	307	345
Ρωσία	;	78	50
Γενικὸν σύνολον	;	385	395

ΒΡΩΜΗ

(Έκ. μετρ. στατηρ.)

	1934	1933	1932
Εὐρώπη	238	281	269
Βόρ. Ἀμερικὴ	127	154	241
Ἀσία και Ἀφρικὴ	6	5	5
Νότ. Ἀμερικὴ			
καὶ Ἰνδία	16	13	15
Σύνολον	387	453	530
Ρωσία	;	154	112
Γενικὸν σύνολον	;	607	642

Μά αὐτὸν τὸν άθθρωπο τὸν άγαπᾶ!...

Σ' αὐτὸ ὅμως τὸ παιγνίδι τοῦ έρωτος, ἡ γυναίκα πρέπει πάν-τα νὰ προσέχη: πολλές φορές νομίζει ὅτι έχει κερδίσει μιὰ ψυ-χὴ κι' ὥστόσο στὴν πραγματικότητα δεν έχει κάνει τίποτ' άλλο, παρά νὰ έζηπήση ένα ένστικτο.

Αὐτὰ λοιπὸν εἶχα νὰ σᾶς πῶ για τὸν έρωτα. Τὸ μάθημά μου, καθὼς θλέπετε, εἶνε άπλό, μά σᾶς έγγυόμαι ὅτι εἶνε άποτελε-σμα τῆς πείρας μου, τῆς έρωτικῆς πείρας μου, ἡ ὅποια μοῦ ε-χει δώσει μέχρι σήμερα «πολλές, πάρα πολλές πολύτιμες συμ-βουλές!»

ΜΑΡΛΕΝ ΝΗΤΗΡΙΧ